

İŞLEVSEL OKUMA-YAZMA

Metin Kitabı

SOSYAL YAŞAMIM

1. Kademe (5, 6, 7 ve 8. Sınıf)

İşlevsel Okuma-Yazma Metin Kitabı

SOSYAL YAŞAMIM

II. Kademe (5, 6, 7 ve 8. Sınıf)

YAZAR

Prof. Dr. Emine Rüya Özmen

EDİTÖR

Prof. Dr. Emine Rüya zmen

DİL UZMANI

Afife Nurten Aytac

GRSEL TASARIM VE RESİMLEME

Gökce Türkel

İÇİNDEKİLER

Tuvalet.....	6
(kız, erkek, tuvalet)	
Bir Alışveriş Günü.....	8
(market, kırtasiye, fırın, pastane, lokanta)	
Çorum Yolculuğu.....	12
(otogar)	
Selim'in Hastalığı.....	14
(eczane, hastane, doktor, muayene odası, acil servis)	
Yemekhanede Uyulması Gereken Kurallar.....	16
(yemekhane)	
Polis.....	18
(polis)	
Ankara'da Yolculuk.....	20
(taksi, metro, gişe, danışma)	
Kasadaki Sıra.....	24
(kasa)	
İnşaat Alanı.....	26
(inşaat alanı)	
Acil Toplanma Yeri.....	28
(acil toplanma yeri)	

Otoyoldaki Levhalar.....	30
(giriş, çıkış, dur, açık, kapalı)	
Neden Açılmıyor?.....	32
(itiniz, çekiniz)	
İki Bilmece.....	34
(yaya geçidi, okul geçidi)	
Alışveriş Merkezi.....	36
(merdiven)	
Levhaların Toplantısı.....	38
(ilk yardım, ölüm tehlikesi, dikkat, girmek yasak, dokunma)	
Fabrikadaki Levhalar.....	42
(yangın söndürücü, tehlike, alt geçit)	
Oteldeki Yangın.....	46
(yangın merdiveni)	
Arızalı Priz.....	48
(arızalı)	
Eğlenceli Bir Ödev.....	50
(üst geçit, yanıcı madde, kaygan zemin, engellilere aittir)	
Hastanedeki Kurallar.....	54
(girilmez, engelli asansörü, sessiz olun)	

Kitabımızı Tanıyalım

II. Kademe İşlevsel Okuma-Yazma Metin Kitabı (Sosyal Yaşamım Teması) ilk okuma-yazmayı öğrenmede zorlanan öğrencilerin günlük yaşamlarını ve sosyal yaşamlarını daha bağımsız sürdürebilmeleri için gerekli olan okuma-yazma becerilerini kazandırmak amacıyla hazırlanmıştır. Öğrencilere, ders kitabı ile sosyal yaşamlarında sıklıkla kullanılan sözcükleri okuma ve yazmanın öğretilmesi, çalışma kitabı ile bu sözcüklere yönelik tekrar çalışmalarının yaptırılmasının ardından metin kitabında, ders kitabında öğretilen sözcükleri içeren metinlerle, bu sözcükleri cümle ve metin içinde okuyabilmeleri planlanmıştır. Metin kitabı oluşturulurken öğrencinin öğrendiği sözcüğü, cümle ya da metin içinde tanıması ve bağlama uygun anlamlandırması amaçlanmıştır. Kitapta yer alan sözcükler, II. Kademe İşlevsel Okuma-Yazma Ders Kitaplarında yer alan sözcüklerdir. Bu sözcükler içerisinden birbiri ile ilişkili olan ve aynı metin içerisinde yer alabilecek olan sözcükler gruplandırılarak metinler oluşturulmuştur. Bu temada yer alan birbiri ile ilişkili bazı sözcükler aynı metinde yer almış, bazıları için ise tek metin yazılmıştır. Toplamda 50 sözcüğü içinde barındıran metin kitabında 20 metin bulunmaktadır.

Kitapta yer alan metinler "Sözcüğü metin içerisinde gösterildiğinde okur." hedef davranışına yönelik hazırlanmış olup metinlerin kademeye, temaya ve öğrencilerin yaş düzeyine uygun eğitici ve öğretici olmasına özen gösterilmiştir. Metin kitabı içerisinde metinde anlatılanları oldukça yalın bir şekilde betimleyen görseller kullanılarak bu görseller öğrencinin ilgisini ve dikkatini çekecek şekilde düzenlenmiştir. Uyarı ve levhalar ile ilgili sözcüklerde uyarı veya levha işaretinin kullanım alanı, neden kullanıldığı ile ilgili bilgilere yer veren metinler yazılmıştır. Bu sayede öğrencilerin sosyal yaşamlarında karşılaştıkları uyarı ve levha işaretlerini sadece okumaları değil aynı zamanda bu uyarı ve levhalara uygun şekilde davranmalarını sağlamak da amaçlanmıştır.

Tuvalet

Okullarda, hastanelerde, iş yerlerinde, alışveriş merkezlerinde tuvalet kız ve erkek için ayrıdır. Kız ve erkek tuvaletinin üstünde bazen sadece resim vardır. Bu resimlere bakarak tuvaletin kız için mi yoksa erkek için mi olduğunu anlarsınız. Örneğin, kızların kullanacağı tuvaletin kapısının üstünde kadın resmi, kadın ayakkabısı resmi ya da kadın şapkası resmi olabilir. Erkek tuvaletinin kapısının üstünde ise erkek resmi, erkek ayakkabısı resmi ya da erkek şapkası resmi olabilir.

Bir yerde tuvalet arıyorsak, tuvalet yazısını takip etmeli ve cinsiyetimize uygun tuvaleti kullanmalıyız.

Bir Alışveriş Günü

Kardeşimin doğum günüydü. Annem ile ona bir doğum günü partisi düzenleyecektik. Annem mutfaktan bana seslendi:

-Mehtap bana yardım eder misin? Bugün çok fazla alacağım şey var, dedi.

Ben de hemen montumu giydim ve annemle birlikte alışverişe gittim. Annem bana gideceğimiz yerleri sıraladı.

-Nerelere gideceğimizi biliyor musun? Önce market, daha sonra fırın, sonra kırtasiye, son olarak da pastane.

Önce market. Hadi gidelim!

Markete gittik. Marketten annem meyve ve çerez aldı. Poşetleri taşımaya yardım ettim.

Annem:

-Şimdi fırın, sonra kırtasiye, dedi.

Fırına girdik. Her yer ekmek kokuyordu. Annem sandviç yapmak için sandviç ekmeği aldı. Fırından çıktık.

Annem:

-Şimdi kırtasiye, dedi.

Mehtap:

-Kırtasiyeden ne alacağız anne? Benim kalemim, silgim, defterim ve kitabım var. Annem bana gülümseyerek baktı. Bana:

-Evi süslemek için balon ve süsler alacağım, dedi. Yürüdük, yürüdük kırtasiyeye geldik. Kırtasiye çok kalabalıktı. Annem ve ben rengarenk balonlar ve süsler seçtik. Kırtasiyede para ödemek için çok bekledik.

Annem kirtasiyeden çıkınca,

Mehtap;

-Şimdi de
sırada pastane
var. Kardeşine
güzel bir pasta
seçelim. Pastane;

şeker ve vanilya kokuyordu. Çok acıkmıştım.
Kardeşim için çikolatalı pasta aldık.

Pastaneden çıkarken anneme:

-Ben çok acıktım. Şu karşıda lokanta var.
Oraya gidelim mi? Annem gülümseyerek:

-Ben de çok acıktım Mehtap. Hadi gidip
karnımızı doyuralım. Burası küçük bir lokanta
idi. Sadece kebab
yapıyordu. Kendimize
kebab sipariş verdik.
Afiyetle yedik. Bu
alışveriş gününü
hiç unutamam.
Annemle çok güzel
zaman geçirmiştım.

Çorum Yolculuğu

Sevim teyze yaşlı bir hanımdı. Ankara'da yalnız yaşıyordu. Kızı Çorum'da oturuyordu. Kızı onu her ay görmeye gelirdi. Sevim teyze de kış aylarını kızının yanında geçirirdi. Havaalar soğumaya başlamıştı. Kış gelmişti. Kızı ona otobüs bileti almıştı.

Sevim teyze valizini hazırladı. Bir taksi çağırdı. Sevim teyze:

-Otogara oğlum. Biraz çabuk olalım geç kalıyoruz.

Taksi şoförü arabayı otogar yoluna doğru sürdü. Ama trafik çok sıkıştı. Yolda uzun süre beklediler. Sevim teyze otogar önüne geldiğinde çoktan otobüsün hareket saati geçmişti. Hızla valizini aldı. Otobüsün hareket yerine geldi. Ama otobüs gitmişti. Çok üzüldü. Onu öyle üzgün gören bir görevli Sevim teyzeye:

-Ne oldu teyze? Niye böyle üzgünsün?

-Otobüsü kaçırdım oğlum.

-Sen nereye gitmek istiyorsun teyze?

-Çorum

-Sen gel benle. Yarım saat sonra hareket edecek bir Çorum otobüsü var. Seni ona bindiririm.

Görevli onu Çorum otobüsüne bindirdi. Sevim teyze çok sevinmişti. Kızına kavuşacaktı. Görevliye çok teşekkür etti. Görevli de yaşlı bir teyzeye yardım ettiği için mutlu oldu.

Selim'in Hastalığı

O gün kar çok yağmıştı. Selim karda oynamayı çok severdi. Bütün gün kardan adam yaptı. Karda kızak ile kaydı. Eve geldiğinde çok üşümüştü. Selim'in gece ateşi çıktı. Selim annesinden ateş düşüren bir ilaç istedi. Annesi "Doktor vermeden ilaç kullanamayız. Bize yakın bir hastane var, seni oraya götürelim." dedi.

Anne ve babası hemen Selim'i hastanenin acil servis bölümüne götürdüler. Acil servis çok kalabalıktı. Birçok muayene odası vardı. Hepsinin önünde sıra vardı. Onlar, Doktor Bekir'e muayene olacaktı. Doktor Bekir'in muayene odası önünde beklediler. Sıraları gelince doktor onları çağırıldı. Selim'in boğazı şişmişti. Doktor ona ilaç yazdı. Babası "Eczane şimdi kapalıdır. Ben nöbetçi eczane arayım," dedi. Taksi çağırıldı. Selim'in babası nöbetçi eczaneyi buldu. Doktorun yazdığı ilaçları aldılar. Selim o gece ilaçlarını içti. Selim'in ateşi düşmüştü. Selim "İyi ki doktorun verdiği ilacı içtim," diye düşündü.

Yemekhanede Uyulması Gereken Kurallar

Yemekhane; okullarda, işyerlerinde bulunan topluca yemek yenilen yerdir. Yemekhanede uyulması gereken kurallar vardır. Bunlar yandaki sayfada sıralanmıştır.

1. Yemekhanede yemeğimizi alırken sıraya girmeliyiz.
2. Yemekleri dökmeden yemeliyiz.
3. Yiyebileceğimiz kadar yemek almalıyız.
4. Yemekhane bir oyun alanı değildir.

Yemeğimizi aldıktan sonra sandalyeye oturmalıyız. Yemeğimizi bitirinceye kadar kalkmamalıyız.

Polis

İnsanların sahip olduğu birçok meslek vardır. Bu mesleklerden biri de polisliktir. Polislerin kendi içinde eřitleri vardır. Bunlardan bazıları: trafik polisi, deniz polisi, evik kuvvet polisi. Polislerin üniforması yani özel giysileri vardır.

Polisler, görevlerinin çeşidine göre farklı üniformalar giyerler.

Polislik mesleği güvenlikle ilgilidir. Polisler bizim güvenliğimizi sağlar. Bunun için de her türlü tehlikeli görevi yerine getirebilirler. Bu yüzden polislik mesleği çok zor bir meslektir. Bazılarımız polis olmak ister. Polis olmak için liseden mezun olduktan sonra polis okuluna gitmek gerekir. İçinizde polis olmak isteyen var mı?

Ankara'da Yolculuk

Murat Bey küçük bir ilçede yaşıyordu. Hiç büyük şehre gelmemiştir. Bir iş için Ankara'ya gelmesi gerekiyordu. Murat Bey'in amcası Ankara'da yaşıyordu. Onların yanında kalacaktı. Amcası ona kendi iş adresini vermişti. Önce gardan taksi ile metro durağına gidecekti. Sonra metroya girecek ve gişe kısmına gidip bilet alacaktı. Arkasından yürüyerek amcasının iş yerini bulacak ve danışma bölümüne amcasının çalıştığı katı soracaktı. Bunlar ona çok karışık gelmişti.

Murat Bey tren ile Ankara'ya gelmişti. Gardan çıktı. Garın önünde bekleyen bir taksi gördü.

Taksiye bindi. “Beni metro durağına götürür müsün?” dedi. Metro durağında indi. Metroya girince gişe yazan yere gitti. Oradan bilet aldı. Daha önce hiç yerin altından giden bir tren görmemişti. Korkarak trene bindi. Amcası trenden ineceği durağı söylemişti. Ama tren farklı yöne gidiyordu. Gittikçe amcasının iş yerinden uzaklaşıyordu. Yolculardan birine

nereye gitmek istediğini söyledi. Yolcu ona:

-Sen yanlış trene binmişsin. Şimdi bu durakta in ve karşıya geç. Oradan trene bin, dedi.

Murat Bey trenden indi ama karşıya geçecek yer yoktu. Rayların üzerinden nasıl geçebilirdi? Daha sonra merdivenleri gördü. Merdivenlerden çıktı ve oradaki güvenlik görevlisine gideceği adresi söyledi. O da metronun giriş yerini gösterdi. Trene bindi. Bu sefer doğru yöne gidiyordu. Amcasının

söylediği durağa gelmişti. Hemen trenden indi. İçinden “Büyük şehirde yaşamak ne zormuş.” diye söylendi. Metrodan çıktı. Şimdi artık yürümesi gerekiyordu.

Nihayet amcasının verdiği adresi buldu. Burası on katlı bir binaydı. Danışma bölümünü buldu. Amcasının ismini söyledi. Danışmadaki görevli de amcasının işyerinin kaçınıcı katta olduğunu söyledi. Murat Bey asansöre bindi. Amcasının odasını buldu. Kapısını çaldı ve içeriye girdi. Amcasını görünce çok mutlu oldu. Amcasına başından geçen metro yolculuğunu anlattı. Birlikte çok güldüler.

Kasadaki Sıra

Yılbaşı günü idi. Bütün alışveriş merkezleri çok kalabalıktı. Elif Hanım alışverişe çıkmıştı. Elif Hanım kızı Mine'ye hediye almak istiyordu. Kızı Mine etek giymeyi çok seviyordu. Ona etek alacaktı. Çocuk kıyafetleri satan bir mağazaya girdi. Kızı için bir etek seçti. Kasaya gitti. Kasa bölümünün önünde çok sıra vardı. O da beklemeye başladı.

Kasiyer bir yandan paraları alıyor, bir yandan da alınan giysileri paketliyordu. Kasa bölümünün önündeki sıra uzadıkça uzuyordu. Elif Hanım'a sıra gelmesi için daha üç kişi vardı. O sırada genç bir kız Elif Hanım'ın önüne geçti ve beklemeye başladı. Sıradakilerin hepsi kız "Arkaya geç sıra var." diye uyardılar. Kız onlara "Benim acelem var." dedi. Bu defa herkes "Bizim de acelemiz var. Bizim gibi sen de beklemek zorundasın." dediler. Elif Hanım kıza doğru eğilerek "Yaptığın doğru değil. Hadi arkaya geç!" dedi.

Genç kız sıranın arkasına geçti.

Elif Hanım sıra geldiğinde kasiyer kız yorgun şekilde bakarak "Paket yapayım mı?" diye sordu. Elif Hanım "Sen paket kâğıdını koy. Ben evde yaparım." dedi. Kasiyer çok sevinmişti.

Elif Hanım kızı Mine'ye eteği paket yapıp verdi. Mine eteğini çok beğenmişti. Kızına kasa bölümündeki sırayı ve genç kızını anlattı. Mine "Bizim okulda da sırasını beklemeyenler var anne. Ben de onları uyarıyorum." dedi. Elif Hanım aslında herkes sırasını beklese daha çabuk işimizi bitirebiliriz." diyerek kızının saçlarını okşadı.

İnşaat Alanı

Binaları yapmak için inşaat alanları oluşturulur. Bu alanlara yetkililer ve inşaatçı çalışan işçiler girebilir. Bu alanlar tehlikelidir. Bu nedenle inşaatların olduğu yerlere "İnşaat Alanı" levhası konur.

Bu levhaların bazılarının üzerinde işçilerin giydiği bir şapka olan baret resmi, işçi çizmeleri, eldivenleri ve gıysileri bulunabilir. Bazılarında ise bir üçgen içinde ünlem işareti bulunur. Altında da inşaat alanı yazar.

İnşaat alanına girersek başımıza tuğla, tahta gibi şeyler düşebilir. Ayrıca tam bitmemiş binalar da tehlikeli olabilir. Bu yüzden inşaat alanı levhasını görürseniz oraya girmeyiniz.

Acil Toplanma Yeri

“Acil Toplanma Yeri” deprem, yangın gibi afetlerde insanların güvenle toplanacağı ve ihtiyacı olanlara ilk yardımın yapılacağı yerdir. Acil toplanma yeri, afet sonrasında insanların güvenli bir alanda bulunmalarını ve yakınları

ile bir araya gelmelerini sağlar. Ayrıca acil toplanma yeri, insanların yiyecek ve içecek ihtiyaçlarını karşılamalarını sağlar. Acil toplanma yeri insanların ilk yardım ve sağlık hizmetlerini almalarına da yarar. Geçici olarak insanlar afet sonrası acil toplanma yerinde kalabilirler. Bu nedenle doğal afetlerde acil toplanma yeri bulmalıyız.

Otoyoldaki Levhalar

Otoyolda araba sürerken levhalara dikkat etmeliyiz. Bu levhalardan en önemlileri “Giriş”, “Çıkış”, “Dur”, “Açık”, “Kapalı” levhalarıdır.

Giriş levhası, otoyola ya da bir şehre girileceğini bize gösterir. Ayrıca bazı konaklama yerlerinin de giriş levhalarını ya da benzin istasyonlarının da giriş levhalarını görebilirsiniz.

Çıkış ise otoyoldan ya da şehirden çıkışı bize gösterir. Yine giriş levhasında olduğu gibi çıkış levhası da bize konaklama yerinden, benzin istasyonundan çıkış yolunu gösterir.

Dur levhası çok önemlidir. Dur levhasının olduğu yerde ya bir yol yapımı vardır ya da bir kaza olmuştur. Dur levhasını görünce durmalıyız.

Açık levhası bize yolun açık kısmını gösterir. Kapalı levhası ise bize yolun kapalı kısmını

gösterir. Kapalı levhasının olduğu yola girersek hiçbir yere gidemeyiz. Dikkat etmeliyiz.

Bu levhaları sürücüler ehliyet almadan öğrenirler. Biz de otoban dışında bu levhaları görürsek bu levhalara göre hareket etmeliyiz. Örneğin, bir alışveriş merkezinde giriş ve çıkış levhasını görebiliriz. Bize bu levha nereden girileceğini nereden çıkılacağını gösterir. Açık ve kapalı levhalarını sokaklarda ya da dükkânların üstünde görebiliriz. Bunlara dikkat edersek daha kolay yolumuzu buluruz.

Neden Açılmıyor?

Annemle büyük bir mağazaya alışveriş yapmaya gelmiştik. Mağazanın iki kapısı vardı. Anneme:

-Acaba hangisinden gireceğiz? diye sordum.

Annem kapının üstündeki yazıyı göstererek:

-Bak orada "Giriş" yazıyor. Bu kapıdan gireceğiz, dedi.

Mağazanın kapısına açmak için elimi uzattım. Kapıyı ittim. Bir türlü açılmıyordu. Annem:

-Bak! Orada "Çekiniz" yazıyor. Kapıyı kendine doğru çekmelisin. Anneme:

-Ama ben, bizim evdeki kapıları iterek açıyorum. Burada neden çekiliyor? diye sordum.

-Bu büyük bir kapı, içerdekilere çarpmaması için, dedi annem.

Mağazada alışverişimizi yaptık. "Çıkış" yazısını görerek:

-Anne bak! Buradan çıkacağız, dedim.
Annem:

-Aferin kızım. Artık yazılara dikkat ediyorsun, dedi. Kapıyı bu defa kendime doğru çektim. Kapı yine açılmadı. Anneme baktım. Gülümsedi ve bana:

-Bak! Üstünde ne yazıyor? "İtiniz" değil mi? dedi.

Bu defa da doğru yöne çekememiştim. Kapıyı ittim açıldı. Annemle birlikte gülerek sokakta yürüdük. Büyük mağazaların önünden geçerken kapılarındaki "İtiniz" ve "Çekiniz" yazılarını anneme göstererek onu çok güldürdüm.

İki Bilmece

Size iki bilmece soracağım. Birinci bilmecem: Benim üzerimde genellikle yolda yürüyen bir insan resmi olur. Yayaların karşıdan karşıya geçeceği yerde bulunurum. Bana uymazsanız size araba çarpabilir. Bilin bakalım ben kimim?

İkinci bilmecem: Benim üzerimde de el ele tutuşmuş yolda yürüyen çocukların resmi olur.

Okulların bulunduğu yerlerde olurum. Bana uymazsanız size araba çarpabilir. Bilin bakalım ben kimim?

Birinci sorunun cevabını bulabildiniz mi? Size bir ipucu daha vereyim. İki kelimelik bir levhayım. İkinci kelime “geçidi”.

Evet buldunuz: “Yaya geçidi”.

İkinci bilmecenin cevabını buldunuz mu? Size bir ipucu vereyim. Okul çevresinde bulunduğum için okul neyi? Evet doğru. “Okul geçidi.”

Bu iki levha çok önemlidir. Karşıdan karşıya geçerken yaya geçidi ve okul geçidi levhalarının bulunduğu yerleri kullanmalıyız.

Alışveriş Merkezi

Bir pazar sabahıydı. Annem ve babamla birlikte kahvaltı yapıyordum. Babam anneme dönerek "Size güzel bir sürprizim var. Bugün alışveriş merkezine gideceğiz." dedi. Çok mutlu olmuştum. Kahvaltımızı yaptıktan sonra hemen odama gidip hazırlandım.

Babam bizi evimizin yakınındaki yeni açılan alışveriş merkezine götürdü. Alışveriş merkezinin ilk katını gezdikten sonra ikinci katı gezmeye karar verdik. Bunun için merdiven kullanmamız gerekiyordu. Babam "Merdiven, nerede acaba?" diye sordu anneme. Annem etrafa bakındı, ama göremedi. Birinci katta bir o tarafa bir bu tarafa gidiyorduk. Ama bir türlü merdivenleri göremiyorduk. Tam o sırada annem:

-Aaa, işte burada merdiven levhası var! Üzerinde yukarı oku var. Yukarı kata çıkan merdivenler burada olmalı, dedi.

Nihayet merdiven levhası sayesinde merdivenlerin yerini bulmuştuk. O gün, levhaların bizim hayatımızı ne kadar kolaylaştırdığını anlamıştım.

Levhaların Toplantısı

Ö gün levhaların toplantısı varmış. Hep birlikte nereye asılacaklarına karar vereceklermiş. Bu yüzden birbirlerini tanımaları gerekiyormuş.

Toplantı salonuna önce "İlk yardım" levhası gelmiş, kendine ayrılan yere oturmuş. Daha sonra "Ölüm tehlikesi" levhası, sonra da

“Dikkat” levhası gelmiş, “Girmek Yasak” levhası ile “Dokunma” levhası birlikte toplantı salonuna girmişler. Tüm levhalar yerlerine oturmuşlar.

Toplantının başkanı ilk yardım levhası olmuş. İlk yardım levhası:

-Arkadaşlar bugün buraya gelmemizin sebebi birbirimize görevlerimizi açıklamak ve nerelerde bulunmamız gerektiğine karar vermektir. İlk önce ben size kendimi tanıtayım. Benim adım ilk yardım. Benim üzerimde genellikle ters yöne bakan kırmızı bir ay olur. Kara yollarında bulunurum. Kaza olduğunda bende yazan numarayı aramanız gerekir. Şimdi siz kendinizi tanıtın.

İlk yardım levhası sözü ölüm tehlikesi levhasına vermiş. Ölüm tehlikesi levhası:

-Benim üzerimde bir kafatası olur. Bu da oraya yaklaşmanın çok tehlikeli olduğunu gösterir. Daha çok elektrik akımının yüksek olduğu yerlerde bulunurum. Beni görünce sakın yaklaşmayın.

İlk yardım bu defa dikkat levhasının kendisini tanıtmasını istemiş. Dikkat levhası:

-Ben de ilk yardım levhası gibi kara yollarında bulunabilirim. Genellikle üçgen şeklinde bir levhayımdır. Üzerimde bir ünlem işareti görebilirsiniz. Beni görünce sürücülerin hızlarını azaltmaları gerekir.

Sonra girmek yasak levhası konuşmaya başlamış.

-Beni birçok yerde görmeniz mümkün. İnşaat alanlarında, kara yollarında bulunabilirim. Genellikle üzerimde bir açık el işareti ve üzerinde de yasak anlamında bir çizgi olur. Beni görünce oraya girmeyiniz.

Son olarak dokuma levhası konuşmuş.

-Ben daha çok iş yerlerinde ya da elektrik akımının yüksek olduğu yerlerde bulunurum. Sıcak olduğum için ya da orada yüksek elektrik akımı olduğu için beni görünce o noktaya dokunmamalısınız. Benim de üzerimde girmek yasak levhasında olduğu gibi el işareti olur.

İlk yardım:

-Kendinizi tanıttığınız için teşekkür ederim.
Şimdi herkes yerlerine gidebilir.

Toplantı bitmiş. Bütün levhalar yerlerini almışlar. İnsanları tehlikeye karşı uyarılmışlar.

Fabrikadaki Levhalar

Murat Bey küçük bir köyde yaşıyordu. Köyünde hayvanları ve tarlası vardı. Tarlasına buğday eker, hayvanlarına bakardı. Küçük kardeşi Hasan ise şehirde yaşıyordu. Murat abisini evine gelip kalması için davet ediyordu. Ama Murat Bey bir türlü tarlasını, hayvanları bırakıp gelememişti.

Bir bahar ayında Hasan, abisine gelmesi için çok ısrar etti. Biletini gönderdi. Murat Bey de otobüse bindi ve Hasan'ın yaşadığı şehre geldi. Birbirlerine sarıldılar. Hasan, abisinin

çok sevinmişti. Onu iş yerindeki arkadaşları ile tanıştırmak istiyordu. Hasan fabrikada çalışıyordu.

Sabahleyin erkenden uyandılar ve dolmuşa bindiler. Dolmuşla yaptıkları 20 dakikalık yolculuk sonunda dolmuştan indiler. Hızla giden arabaların bulunduğu yoldan karşıya geçmeleri gerekiyordu. Hasan:

-Abi burada alt geçit var. Buradan geçmeliyiz, dedi.

Alt geçide merdivenle indiler. Daha sonra da yürümeye devam ettiler. Alt geçit çok kalabalıktı. İnsanlar birbirlerine çarpmamak için

sıra ile yürüyorlardı. En sonunda fabrikaya ulaştılar.

Murat Bey fabrikanın birkaç yerinde "Tehlike" levhalarını gördü. Hasan'a:

-Burada neden tehlike yazıyor? Kardeşi:

-Burada yanıcı maddeler var. Onun için ateşle yaklaşmamak lazım. Bu yüzden tehlike levhası var. Daha sonra birlikte Hasan'ın

çalıştığı bölüme gittiler. Murat Bey orada da üç tane yangın söndürücü gördü. Murat Bey:

-Hasan sen çok tehlikeli bir yerde çalışıyormuşsun oğlum. Hasan gülümseyerek:

-İşaretlere uyarırsak tehlikeli bir şey yok abi.

Hasan, abisini arkadaşları ile tanıştırdı. Güzel bir gün geçirdiler.

Oteldeki Yangın

Bir yaz tatilinde Antalya'ya gitmiştik. Otelde kalıyorduk. Sabah bir alarm sesi ile uyandık. Babam "Bu yangın alarmı. Hemen odayı boşaltalım." dedi. Hızla odadan çıktık. Ben asansöre doğru koşmaya başladım. Babam beni yakalayıp "Sakin asansöre binme! Yangın merdiveninden ineceğiz." dedi. Bana hiç mantıklı gelmemiştir. Onuncu kattaydık. Asansörle aşağıya daha çabuk inebilirdik. Fakat babamı dinledim ve on kat aşağıya yangın

merdiveni yazan kısımdan indik. Herkes yangın merdiveni yazan kapıyı açarak yangın merdiveninden iniyordu. Asansörü kimse kullanmamıştı.

Dışarı çıktık. Dışarı çıktığımızda birçok insan toplanmıştı. Otel odasının birinde yangın çıkmıştı. Babam bana "Biraz önce yaptığın çok yanlış. Deprem, yangın gibi durumlarda asansörü kullanmak çok tehlikelidir. Bu nedenle yangın merdiveni yazısı koyulmuş." dedi. Babam bunları anlatınca çevremdeki levhaları okuyup ona göre davranmam gerektiğini anlamıştım.

Arızalı Priz

Ahmet üniversitede okuyordu. Ara tatildi. Tatil için eve uçakla gidecekti. Havalimanında bekliyordu.

Telefonun şarjı bitmek üzereydi. Yanında şarj aleti vardı. Bir priz bulması gerekiyordu. Oturduğu yerin arkasında bir priz gördü. Ancak üzerinde "arızalı" yazıyordu. Uçaktan inince annesine haber vermesi gerekiyordu.

Telefonun şarjı biterse nasıl haber verecekti. Başka bir priz bulmak için biraz havalimanında yürüdü. Bir priz daha buldu. Onun da üzerinde arızalı yazıyordu. Ahmet "Bir şey olmaz. Biraz şarj etsem bana yeter." diye düşündü.

Ahmet telefonunun şarj fişini, arızalı yazan prize taktı. Birden eli titremeye başladı. Ahmet'i elektrik çarpmıştı. Bu olaydan sonra Ahmet bir daha arızalı yazan hiçbir şeye dokunmamaya karar verdi.

Eğlenceli Bir Ödev

Öğretmenleri, Alperen'in sınıfına bir ödev vermişti. Öğretmen onlara:

-Bir büyüğünüzle birlikte şehrin merkezine gidin ve gördüğünüz dört levhanın fotoğrafını çekin. Bakalım çevremizde hangi levhalar var, dedi.

Alperen bu ödevi çok sevmiştir. Hem babası ile gezecek hem de ödevini yapacaktı. Babası ile birlikte dolmuşa bindiler ve şehrin merkezine geldiler. Babası ona:

-Etrafına bak bakalım. Hangi levhaları görüyorsun? diye sordu. Alperen ilk olarak "Üst geçit" levhasını gördü. Bir merdiven vardı. Merdivenden çıkınca bir köprü ile yolun karşısına geçiliyordu. Babası Alperen'e:

-Bu çok önemli bir levha. Bunun fotoğrafını çekçek, dedi. Alperen üst geçit levhasının fotoğrafını çekti. Babası ile birlikte üst geçitten geçtiler. Bir alışveriş merkezine girdiler.

-Baba alışveriş merkezinde levha olmaz. Buraya girmeyelim, dedi. Babası:

-Gel, belki vardır, dedi. Birlikte alışveriş merkezine girdiler. Bir görevli yerleri siliyordu. Yerler ıslaktı. Görevli, yere bir levha koymuştu. Alperen levhanın üzerinde yazan yazıyı okudu. "Kaygan zemin" yazıyordu. Babasına: "Bu da bir levha mıdır?" diye sordu. Babası:

-Evet, Alperen bu da bir levha. Eğer bu levhaya uymazsan kayıp düşebilirsin. Kaygan zemin levhasını görünce dikkatli yürümelisin, dedi. Alperen bu levhanın da fotoğrafını çekti.

Alışveriş merkezinde birer dilim pasta yediler sonra alışveriş merkezinden çıktılar. Park yeri arabalarla dolmuştu. Sürücüler arabalarını park etmek için yer arıyordu. Alperen park yerinde boş park yerlerini göstererek:

-Baba neden arabalarını oraya park etmiyorlar? diye sordu. Babası:

- Gel bakalım. Orada da bir levha var. Onun da fotoğrafını çek, dedi.

Boş park yerine vardıklarında Alperen üç tane "Engellilere aittir" levhasını gördü. O zaman oraya sürücülerin neden park etmediklerini anladı. Engellilere aittir levhasının da fotoğrafını çekti. Üç tane levha fotoğrafı çekmişti.

Ödevi bitmek üzereydi. Babası ile yürürken bir tankerin arkasında bir levha daha gördü. Üzerinde “Yanıcı madde” yazıyordu. Hemen fotoğrafını çekti. Babası:

-Bak! Bu tanker büyük ihtimalle mazot taşıyor. Mazot yanıcı maddedir, dedi. Alperen ödevini tamamlamıştı. Çektiği levhaların fotoğraflarını öğretmenine gösterdi ve anlamlarını açıkladı. Bütün çocuklar ödevlerini yaparken çok eğlenmişti. Öğretmenleri de onlara teşekkür etti.

Hastanedeki Kurallar

Hatice grip olmuştu. Ateşi çıkmıştı. Annesi onu hastaneye götürdü. Birlikte asansörün önünde beklediler. Ancak oldukça kalabalıktı. Asansörün önünde çok sıra vardı. Başka bir asansör bulmak için hastanenin farklı tarafına yürüdüler. Bir asansör daha buldular. Önünde

tekerlekli sandalyede oturan bir kız çocuęu bekliyordu. Annesi:

-Bu asansöre binmek için sıra yok, dedi.

Ama tam o sırada asansörün üzerindeki yazıyı gördü. Hatice'ye:

-Bu asansör olmaz Hatice, dedi. Hatice annesinin elinden çekştirerek: "Ama neden binemiyoruz?" diye ağlamaya başladı. Annesi:

-O asansör engelliler için ayrılmış. Üzerinde "Engelli Asansörü" yazılı. Hatice "Ama ben

RÖNTGEN
ODASI

çok hastayım. Merdivenden çıkamam. O kadar sırayı da bekleyemem.” diye ağlamaya başladı. O sırada bir hemşire Hatice’ye dokunarak “Bak! Orada ne yazıyor?” diye uyardı. Duvarda “Sessiz Olun” yazıyordu. Hatice sustu ve çok öfkelenmiş kızmış bir şekilde annesinin elini bırakarak bir odanın kapısını açtı ve içeriye girdi. Bir hastanın röntgenini çekiyorlardı. Odadaki görevli Hatice’ye kızgın bir şekilde bakarak “Okumadın mı? Kapının üzerinde ne yazıyordu?” dedi. O sırada annesi geldi. Görevliden özür dileyerek Hatice’yi odadan çıkardı. Hatice kapıya baktı. “Girilmez” yazıyordu. Annesi ona:

-Artık huysuzlanmayı bırak ve elimden tut!
Şimdi asansör için sıra bekleyeceğiz. Sessiz olacağız ve doktora muayene olacağız.

Hatice utanmış bir şekilde annesinin elinden tutarak sırasını bekledi. Asansöre bindi.

Bu kitaba sığmayan daha neler var!

Karekodu okutan, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaşır!

eba

www.eba.gov.tr

**BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA
ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.**

Bu kitabın yayımlanmasında Millî Eğitim Bakanlığı'nın desteğiyle hazırlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı'nın desteğiyle hazırlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı'nın desteğiyle hazırlanmıştır.